

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14656,U-Nas.html>
19.05.2024, 13:56

U Nas

Hasło wydrukowane w **Tom III**

„U Nas”, podtytuł: „Pismo NSZZ «Solidarność» Polar”, wydawane przez podziemny Tajny KS/Tymczasową KZ w Zakładach Zmechanizowanego Sprzętu Domowego Polar we Wrocławiu, nast. I 1986 – X 1989 pismo niezależne, do 1988 luźno współpracujące z Tymczasową KZ, wydawane 28 V 1982 – X 1989. W V 1982 pismo założyli Krzysztof Zadrożny, Przemysław Bogusławski, Łazarz Literat (pomysłodawca tytułu), Czesław Wnuczek i Henryk Klimczyk, działacze TKS/Tymczasowej KZ. W VI 1982 na rozwój pisma RKS Dolny Śląsk udzielił wsparcia finansowego w wysokości 37 tys. zł (zakup maszyny do pisania oraz materiałów poligraficznych). Ukazało się 131 n-rów (czasem z podwójną numeracją). 1982–1986 obj. 2 s., (sporadycznie 4 s.: n-ry 17–18, 56–57), format A4 (n-ry 1–71), druk na powielaczu, nakł. 1–2,5 tys. egz.; n-ry 59 i 61 (1984) drukowane przez Niezależne Warsztaty Wydawnicze Ogniwo. 1985–1989 obj. 4 s. (sporadycznie 6 s.) (n-ry 80–81), format A5 i A4 (n-ry 90–93), druk na offsecie i powielaczu (n-ry 90–93), nakł. 600–1 tys. egz.; niektóre n-ry nakł. 3 tys. egz. (n-ry 78–79 z X 1987 przed wyborami do Sejmu PRL); nr 131 obj. 4 s., format A4, druk na offsecie. Numeracja ciągła, pocz. wychodziło nieregularnie, nast. VIII 1982 – VIII 1985 dwutygodnik (do n-rów 74–75); IX – XII 1985 nieregularnie z podwójną numeracją, nast. miesięcznik. Ukazało się co najmniej 7 wyd. spec. W I 1989 Komitet Organizacyjny „S” w Polarze wydał nr 1 pisma z podtytułem: „Serwis informacyjny KO NSZZ «Solidarność» ZZSD Polar”; obj. 4 s., format A5, druk na offsecie, w nakł. co najmniej 500 egz., przygotowany i wydrukowany przez Waldemara i Mieczysława Zołoteńkich oraz Stanisława Leśniaka.

1982–1985 w pierwszej redakcji: K. Zadrożny (redaktor nacz., autor, ps. Tadeusz, wspólny z Cz. Wnuczkiem, Związkowiec, Wkurzony, Wiesław, Robotnik, Anna-Kasia), P. Bogusławski (z-ca redaktora nacz., autor ps. Jan, odpowiadał za druk i

kolportaż), Cz. Wnuczek (autor ps. Tadeusz, DS, Redaktor, Inf. Własna, odpowiadał za kolportaż), Ł. Literat i Jolanta Gawarecka. Współpracownicy w różnych okresach m.in.: Piotr Orzeszyna (1983–1984 autor rys. satyrycznych) i Stanisław Kaszuba (1984–1985, autor rys. satyrycznych), Małgorzata Calińska, M. Zołoteńki, Irena Ściseł, Włodzimierz Machnacz, Irena Zadrożna, Urszula Cybulska, Eugenia Bogusławska, Bożena Ciura. Drukarze: P. Bogusławski (pierwszych kilka n-rów), Ryszard i Zenon Urbanowiczowie (gł. drukarze pisma), sporadycznie K. Zadrożny. 19 XII 1983 po rewizji w mieszkaniu został zatrzymany, nast. aresztowany P. Bogusławski, a 31 XII Cz. Wnuczek ujawnił swoją działalność w WUSW we Wrocławiu i na kilka mies. wycofał się z redakcji; całą pracę przejął K. Zadrożny. 27 I 1984 po aresztowaniu K. Zadrożnego zerwany kontakt między pozostałymi członkami redakcji (J. Gawarecka i Ł. Literat) a Urbanowiczami nawiązała I. Zadrożna; do VI/VII 1984 redagowanie pisma przejęli R. i Z. Urbanowiczowie. Od V 1984 stopniowo w prace redakcji ponownie zaczęli się angażować Cz. Wnuczek, K. Zadrożny (17 IV zwolniony z aresztu) i P. Bogusławski (18 III zwolniony z aresztu). W XII 1984 P. Bogusławski i K. Zadrożny zostali wybrani do Rady Pracowniczej Przedsiębiorstwa Polaru i w 1985 przekazali redagowanie pisma Cz. Wnuczowi. 1986–1989 w drugiej redakcji: Grzegorz Socha (od n-ru 86 redaktor nacz., autor ps. Redakcja) we współpracy z Zygmuntem Tadeuszem Mireckim i Adamem Kempą (informacje z zakładu). Zamieszczano też niepodpisane teksty m.in. Piotra Bielawskiego, Jarosława Brody, Antoniego Lenkiewicza i Romualda Szeremietiewa. Współpracownicy: Leon Budzynowski, Feliks Jakimowicz, Wiktor Zając, Jan Kęska, Jan Kapinos, Eugeniusz Lasota, Antoni i Maria Michałowscy, Stanisław i Władysława Pokucińscy, Tadeusz Kuranda. Organizatorem procesu wydawniczego był G. Socha. Wydania poszczególnych n-rów pisma w różnych miejscach drukowali: G. Socha (m.in. przy ul. Bolesława Krzywoustego), do 1987 Władysław i Zdzisława Grzejdziałowie (w Długołęce), F. Jakimowicz (w Oleśnicy), Zdzisław Mozola (drukarnia zakładowa Polaru), Mieczysław Michalski (w Starym Kiełczowie). Równolegle zespół G. Sochy wydał kilka wyd. spec. (m.in. XI 1986, V 1987, VII 1987, VIII 1988, II 1989; obj. 4 s., format A5, druk na offsecie)

przygotowanych i zredagowanych przez Cz. Wnuczka (ps. Redakcja, Inf. własna, DS., Gros), J. Gawarecką i K. Zadroźnego (także autor) we współpracy z W. Zołoteńkim, który odpowiadał za druk, zamieszczono również artykuły Zuzanny Dąbrowskiej i Marka Kucharskiego; autorem rys. satyrycznych był Stanisław Kaszuba.

Publikowano dokumenty Tymczasowej KZ/TKZ, RKS Dolny Śląsk i TKK, wywiady z przywódcami RKS Piotrem Bednarzem i Józefem Piniorem, wzywano do manifestacji i akcji protestacyjnych w zakładzie lub mieście oraz zamieszczano z nich relacje. Wiele miejsca poświęcono sprawom przedsiębiorstwa, m.in. represjom wobec pracowników, pracy samorządu pracowniczego, problemom picia alkoholu w pracy; nagłaśniano nadużycia dyrekcji i kierownictwa Polaru, członków PZPR. Komentowano bieżące wydarzenia polityczne w kraju i sytuację gospodarczą. Publikowano artykuły poświęcone różnym wydarzeniom z historii Polski XX w., m.in. zbrodni katyńskiej, rocznicom 11 XI i 3 V, wydarzeniom Grudnia 1970, pielgrzymkom Jana Pawła II do Polski, rocznicom porozumień sierpniowych, wprowadzenia stanu wojennego i pacyfikacji strajku w Polarze. Kolportowane bezpłatnie gł. w zakładzie i we Wrocławiu przez struktury RKS oraz w okolicach Wrocławia (gm. Długołęka, Oleśnica, Syców, Trzebnica).

Łukasz Sołtysik

[Region Dolny Śląsk, Wrocław](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)